

राज्यातील ग्रामपंचायतीमध्ये "आपले सरकार सेवा केंद्रामार्फत (ASSK)" पुरविण्यात येणाऱ्या सेवांसाठी ग्रामपंचायतीमार्फत निधीची तरतूद करणेबाबत मार्गदर्शक सूचना.

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: पेमेंट ४७१९/प्र.क्र.७ आसक
बांधकाम भवन, मझबान पथ, फोर्ट,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ००१
तारीख: १९ मे, २०२०.

संदर्भ :

१) शासन निर्णय क्रमांक : संग्राम-२०१५/प्र.क्र.९३/संग्राम कक्ष दि.११ ऑगस्ट, २०१६

प्रस्तावना :

शासन निर्णय दि.११ ऑगस्ट, २०१६ द्वारे राज्यातील ग्रामपंचायतीमध्ये आपले सरकार सेवा केंद्राची उभारणी व अंमलबजावणी करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे. या केंद्रामार्फत विविध सेवा उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत. त्यासाठी या केंद्रावर सद्यस्थितीत सीएससी-एसपीव्ही कंपनीमार्फत केंद्रचालकांची नियुक्ती करण्यात आली आहे

या सेवांसाठी सेवा पुरवठादार कंपनीस देय असणारी रक्कम ग्रामपंचायतींना मिळणाऱ्या १४ व्या वित्त आयोगाच्या निधीच्या १० टक्के प्रशासकीय निधीमधून खर्च करू शकतील अशी तरतूद संदर्भित शासन निर्णयाच्या मुद्दा क्र.५.६ मध्ये करण्यात आलेली आहे. या १० टक्के प्रशासकीय निधीमधून इतर प्रशासकीय कामेही घेणे आवश्यक असल्यामुळे सदर खर्च ५ टक्के (१० टक्के प्रशासकीय निधीच्या ५० टक्के) च्या मर्यादेत असणे योग्य राहिल असेही नमूद करून पुढे तथापि सदर निधी अपुरा पडल्यास उर्वरित खर्च १४ व्या वित्त आयोगाच्या ९० टक्के अनुदानातून किंवा ग्रामपंचायत स्वनिधीतून / मुक्तनिधीतून उपलब्ध करणे शक्य असल्याचाही उल्लेख करण्यात आला आहे.

१५ व्या वित्त आयोगाच्या प्राप्त मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रामपंचायतींना उपलब्ध होणाऱ्या एकूण निधीपैकी ५० टक्के निधी बंधित स्वरूपाचा असून ५० टक्के निधी अबंधित आहे. या पार्श्वभूमीवर आपले सरकार सेवा केंद्रामार्फत मिळणाऱ्या सेवांसाठी सेवा पुरवठादार कंपनीस अदा करावयाच्या रकमेबाबत शासनाने पुढील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :

आपले सरकार सेवा केंद्रांमार्फत मिळणाऱ्या सेवांसाठी सेवा पुरवठादार कंपनीस अदा करावयाची रक्कम ही १५ व्या वित्त आयोगांतर्गत ग्रामपंचायतींना उपलब्ध होणाऱ्या ५० टक्के अबंधित निधीतुन अदा करणे शक्य आहे. मात्र ही रक्कम अबंधित निधीच्या १० टक्केच्या मर्यादेत असणे योग्य राहिल. तथापि सदर निधी अपुरा पडत असल्यास उर्वरित खर्च ग्रामपंचायत स्वनिधीतुन उपलब्ध करणे शक्य आहे. सदर केंद्रामुळे ग्रामस्थांच्या राहणीमानाच्या दर्जा उंचावणार असल्याने सदर बाब ही मानव विकास निर्देशकांशी निगडीत आहे.

२. या संदर्भातील पुढील सूचना निर्गमित होईपर्यंत संदर्भित शासन निर्णयातील अन्य सूचना कायम राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००५२११२०१११४५२० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

**PRAVIN
DEVICHA
ND JAIN**
(प्रविण जैन)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

Digitally signed by PRAVIN
DEVICHA ND JAIN
DN: c=IN, st=Maharashtra,
2.5.4.20=c7f82404d3bf725fa292c76b
b1649f4e73505a8c846f3f83bdee996
8a87f1d6c, postalCode=400001,
street=MANTRALAYA,MUMBAI,
ou=NA, o=GOVERNMENT OF
MAHARASHTRA, cn=PRAVIN
DEVICHA ND JAIN
Date: 2020.05.22 13:55:31 +05'30'

प्रत.

- १) मा.राज्यपालाचे सचिव
- २) मा.मुख्यमंत्री, यांचे प्रधान सचिव
- ३) सर्व मा.विधानमंडळ सदस्य, विधानभवन, मुंबई.
- ४) मा.प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय
- ५) शासनाचे मुख्य सचिव
- ६) शासनाचे सर्व अतिरिक्त मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव (सर्व प्रशासकीय विभाग)
- ७) सर्व विभागीय आयुक्त
- ८) सर्व सह सचिव / उप सचिव (ग्राम विकास विभाग)
- ९) सर्व जिल्हाधिकारी
- १०) मा.मंत्री (ग्राम विकास) यांचे खाजगी सचिव
- ११) मा.राज्यमंत्री (ग्राम विकास) यांचे खाजगी सचिव
- १२) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी

- १३) सर्व जिल्हा परिषदांचे अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी
- १४) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी
- १५) सर्व जिल्हा परिषदांचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, (पंचायत / सा.प्र.वि)
- १६) सर्व पंचायत समित्यांचे गट विकास अधिकारी
- १७) CSC-SPV e-Governance India Ltd. इलेक्ट्रॉनिक निकेतन, तिसरा मजला, DeITY, ६ सीजीओ कॉम्प्लेक्स, लोधी रोड, नवी दिल्ली-११०००३.
- १८) निवड नस्ती, संग्राम कक्ष, ग्राम विकास व पंचायत राज विभाग

राज्यातील ग्रामपंचायतींमध्ये आपले सरकार
सेवा केंद्र (ASSK) उभारणी व
अंमलबजावणीबाबत मार्गदर्शक सूचना.

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संग्राम-२०१५/प्र. क्र.९३/संग्राम कक्ष
बांधकाम भवन, २५, मझबान पथ.
फोर्ट, मुंबई-४००००९
तारीख: १४ जानेवारी, २०२१

वाचा :-

१. शासन निर्णय, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग क्रमांक: व्हीपीएम-२०११/प्र.क्र.६/पं.रा.३, दि.२६ एप्रिल, २०११.
२. शासन निर्णय, ग्रामविकास विभाग क्रमांक: संग्राम-२०१५/प्र.क्र.९३/संग्राम कक्ष, दि.११ ऑगस्ट, २०१६.
३. शासन परिपत्रक, ग्रामविकास विभाग क्रमांक:आसक-२०१७/प्र.क्र.३२/आपले सरकार कक्ष, दि.१९ जानेवारी, २०१९.
४. सचिव, भारत सरकार, पंचायती राज मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे अर्धशासकीय पत्र क्र.N-११०१९/२६/२०१९-Governance, दि.३ सप्टेंबर, २०१९
५. शासन परिपत्रक, ग्रामविकास विभाग क्रमांक: आसक-२०२०/प्र.क्र.४२(अ)/आपले सरकार कक्ष, दि.३१ मार्च, २०२०
६. शासन निर्णय, ग्रामविकास विभाग क्रमांक: पंविआ-२०२०/प्र.क.५९/वित्त-४, दि.२६ जून, २०२०
७. शासन निर्णय, ग्रामविकास विभाग क्रमांक: पंविआ-२०२०/प्र.क.५८/वित्त-४, दि.२९ जून, २०२०

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम १९५८ मधील अनुसूची १ मध्ये असाधारण राजपत्र क्र. १९७ क्र. व्हीपीएम-२०१५/प्र.क्र. १७२/पंरा-३ दि. २५ ऑगस्ट, २०१५ अन्वये केलेली सुधारणा क्र. ८० व जिल्हा परिषद, पंचायत समिती अधिनियम १९६१ मधील अनुसूची १ मध्ये असाधारण राजपत्र क्र. १९८ क्र. झेडपीएम-२०१५/प्र.क्र.१३९/पंरा-१ दि. २५ ऑगस्ट, २०१५ अन्वये केलेली सुधारणा क्र. १३० नुसार अनुक्रमे, ग्रामपंचायती व जिल्हा परिषदेच्या कार्यक्षेत्रात नागरिकांना द्यावयाच्या सेवांसाठी माहिती व तंत्रज्ञानाचा वापर, माहिती संकलन करणे, संगणकीकरणासाठी हार्डवेअर, सॉफ्टवेअर यांची खरेदी अथवा देखभाल, दुरुस्ती इत्यादी बाबींसाठी अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत. संपूर्ण देशभरात ई-पंचायत (डिजीटल इंडिया मधील एक मिशनमोड विकास कार्यक्रम), हा प्रकल्प सन २०११ पासून राबविण्यात येत आहे. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक

सूचनांनुसार पंचायतीराज संस्थांच्या कारभारामध्ये ई-पंचायत प्रकल्पांतर्गत अभिप्रेत असलेली एकसुत्रता व पारदर्शकता आणणे, नागरिकांना विविध प्रशासकीय विभागांतर्गत आवश्यक असलेले सेवा दाखले त्यांच्या रहिवासी क्षेत्रात कालबद्ध स्वरूपात मिळणे, तसेच इतर व्यावसायिक सेवा, बँकींग सेवा (सर्व G२C व B२C सेवा) ग्रामीण जनतेला एकाच केंद्रावर मिळाव्या या हेतूने शासन निर्णय दि. ११ ऑगस्ट, २०१६ अन्वये राज्यातील ग्रामपंचायतीमध्ये आपले सरकार सेवा केंद्र (ASSK) स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.२३/७/२०१६ व दि.२/११/२०१६ रोजी झालेल्या उच्चाधिकार समितीच्या बैठकीत CSC, e-Governance India Ltd. (CSC-SPV) या केंद्र शासन प्रेरित उपक्रमास सदर केंद्र चालविण्याकरिता मान्यता देण्यात आली आहे. त्याअनुषंगाने दि.१८/११/२०१६ रोजी कंपनीसोबत करारनामा करण्यात आला आहे. १४ वा वित्त आयोगाची मुदत संपुष्टात आल्यानंतर म्हणजेच दि.३१ मार्च, २०२० रोजी सदर कराराची मुदत संपुष्टात आली असून सदर करारास मुदतवाढ देण्याची तरतूद करारनाम्यामध्ये आहे.

सचिव, पंचायती राज मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी सर्व राज्यातील पंचायत राज विभागांना दि.३/९/२०१९ रोजी अर्ध शासकीय पत्र दिले. सदर पत्रानुसार देशातील ग्रामपंचायतीमध्ये आपले सरकार सेवा केंद्र चालविण्यासाठी CSC, e-Governance India Ltd. यांचे सोबत दि.२१/८/२०१९ रोजी MoU केला असून राज्यांमध्ये सदर प्रकल्प राबविण्यासाठी कंपनीसोबत करारनामा करण्यासाठी MoU चे प्रारूप पाठविण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे ग्रामपंचायत कार्यालयात आपले सरकार सेवा केंद्रासाठी स्वतंत्र बैठक व्यवस्था करण्यासाठी केंद्र शासनाने प्रति ग्रामपंचायत रु.४.०० लाख इतका निधी दिला आहे. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार राज्यातील ग्रामपंचायतींमध्ये केंद्र शासनास अभिप्रेत असलेला ई-पंचायत प्रकल्प CSC, e-Governance India Ltd. (CSC-SPV) यांच्या माध्यमातून पुढे सुरु ठेवण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

१. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम १९६१ च्या कलम २६१ नुसार व महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम १९५८ च्या कलम १५३ (अ) व (ब) नुसार राज्य शासनास पंचायत राज संस्थांना विकास योजनांसाठी मार्गदर्शन करण्याच्या अधिकारानुसार, तसेच केंद्र शासनांच्या मार्गदर्शक सूचनांच्या अनुषंगाने राज्यातील ग्रामपंचायतींमध्ये केंद्र शासनाचा ई-पंचायत प्रकल्प (११ NIC आज्ञावली), ग्रामपंचायत लेखासंहिता २०११ चे १ ते ३३ रजिस्टर डिजिटাইज्ड व ऑनलाईन करणे, ग्रामपंचायतीद्वारे दिल्या जाणाऱ्या सेवा ऑनलाईन करणे इ. कामकाज करण्यासाठी सुरु करण्यात आलेल्या आपले सरकार सेवा केंद्रांमधून सदर प्रकल्प राबविण्यासाठी CSC, e-Governance India Ltd. ज्याला CSC-SPV (Common Services Centres-Special Purpose Vehicle) असे संबोधल्यात येते, या केंद्रशासनाद्वारे प्रेरित कंपनीची करण्यात आलेली नियुक्ती पुढे चालू ठेवण्यास केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार मान्यता देण्यात येत आहे. यासाठी केंद्र शासनाच्या

संदर्भाधीन दि. ३/९/२०१९ रोजीच्या अर्ध शासकीय पत्रासोबत देण्यात आलेल्या प्रारूप MoU च्या आधारे प्रस्तुत कंपनी यांचे समवेत करारनामा करण्यात येत आहे.

२. संदर्भाधीन शासन निर्णय दि. ११ ऑगस्ट, २०१६ अन्वये या प्रकल्पामध्ये खाली नमूद करण्यात आलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ज्या ग्रामपंचायतींनी आपले सरकार सेवा केंद्र चालविण्याचा ठराव ग्रामसभेमध्ये घेतला आहे, अशा ग्रामपंचायतींमध्ये आपले सरकार सेवा केंद्र सीएससी-एसपीव्ही यांचेमार्फत सुरू करण्यात आले आहेत.

- (i) राज्यातील ज्या ग्रामपंचायतींचे अंदाजपत्रकाची / उत्पन्न (येथे उत्पन्न म्हणजे ग्रामपंचायतींचे स्वतःचे उत्पन्न + १५ व्या वित्त आयोगातून प्राप्त निधी + आदिवासी विभागाकडून पेसा अंतर्गत प्राप्त निधी व इतर कोणताही मुक्त निधी ज्याचा पूर्णपणे खर्च करण्याचा ग्रामपंचायतींना संपूर्ण अधिकार आहे, असे समजण्यात यावे) सर्वसाधारणपणे रु. १५ लाख किंवा त्यापेक्षा जास्त आहे, अशा ग्रामपंचायतींकडे किमान एक स्वतंत्र आपले सरकार सेवा केंद्र उभारण्यात येईल.
- (ii) या व्यतिरिक्त ज्या ग्रामपंचायतींचे उत्पन्न रु. १५ लाखापेक्षा कमी असून सुध्दा ग्रामपंचायतीला स्वतःचे स्वतंत्र आपले सरकार सेवा केंद्र उभारायचे असेल व त्यासाठी सर्व आर्थिक जबाबदारी घेण्याची तयारी असेल, अशी ग्रामपंचायत याबाबत स्वेच्छेने निर्णय घेऊ शकेल.
- (iii) राज्यातील ज्या ग्रामपंचायतींचे उत्पन्न रु. १५ लाखापेक्षा कमी आहे, आणि ज्यांनी स्वतंत्र आपले सरकार सेवा केंद्र (ASSK) उभारण्याबद्दल स्वेच्छेने निर्णय घेतला नाही. त्यांना त्यांच्या भौगोलिक स्थळांनुसार एकत्रित करून ग्रामपंचायतींच्या क्लस्टरची (गट) निर्मिती करण्यात येईल व तेथे आपले सरकार सेवा केंद्र उभारण्यात येईल. सदर क्लस्टर तयार करण्याचे अधिकार मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांना देण्यात येत आहेत. हे क्लस्टर तयार करताना कोणत्याही एका क्लस्टरमध्ये एका गणापेक्षा अधिक गणांतील ग्रामपंचायतींचा समावेश असू नये याची दक्षता घ्यावी. तसेच क्लस्टरमध्ये पाच किलोमीटर पेक्षा जास्त अंतरावरील ग्रामपंचायतींचा समावेश करू नये. ही सर्व बंधने पाळताना सर्वच क्लस्टरचे एकूण उत्पन्न रु. १५ लाखापर्यंत आणणे शक्य नसल्यास या मर्यादेच्या जवळपास आणण्याचा प्रयत्न करावा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी अंतिमतः भौगोलिक परिस्थिती व ग्रामपंचायतीची आर्थिक क्षमता लक्षात घेऊन क्लस्टर तयार करावीत.
- (iv) ज्या ग्रामपंचायतींचे उत्पन्न रु. १५ लाखापेक्षा जास्त आहे. ती ग्रामपंचायत स्वेच्छेने एकापेक्षा जास्त आपले सरकार सेवा केंद्राची (ASSK) मागणी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांचेकडे नोंदवू शकेल, अशी मागणी प्राप्त झाल्यावर संबंधित मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद ग्रामसभेत ठेवावा व ग्रामसभेची मंजूरी घ्यावी. यासाठी लागणारा निधी या शासन निर्णयात विहित यांनी त्या ग्रामपंचायतीतील कामाची व्याप्ती बघून मान्यता द्यावी.

३. आपले सरकार सेवा केंद्रातून सोबतच्या **परिशिष्ट अ** मध्ये नमूद केलेल्या सेवा देण्यासाठी CSC-SPV यांचे कडून खालील बाबींचा पुरवठा करण्यात येईल.
 - i) प्रकल्पासाठी लागणाऱ्या विविध प्रकारच्या संगणकीय आज्ञावली/प्रणाली विकसित करणे.
 - ii) आपले सरकार सेवा केंद्रातील विविध प्रकारचे हार्डवेअर यांची देखभाल व दुरुस्ती करणे.
 - iii) आपले सरकार सेवा केंद्रासाठी लागणारी स्टेशनरी,रीम, टोनर इत्यादींचा पुरवठा करणे.
 - iv) प्रकल्प यशस्वीपणे राबविण्यासाठी व्यवस्थापकीय पाठबळ व विविध स्तरावरील प्रशिक्षण.
४. CSC-SPV यांचे कडून आपले सरकार सेवा केंद्रांना पुरविण्यात येणाऱ्या सेवांसाठी लागणारा कॅन्ड्युमेबल खर्च रु.२७००/-, प्रशिक्षण सहाय्यासाठी रु.१३००/- व कंपनीची व्यवस्थापन फी रु.४५०/- अशी प्रति केंद्र प्रति माह रक्कम रु.४४५०/- अधिक GST प्रचलित देयक संगणक प्रणालीनुसार CSC-SPV यांना अदा करण्यात येईल. सदरहू रक्कम संबंधित ग्रामपंचायती त्यांच्या स्वनिधीमधून प्रचलित देयक संगणक प्रणालीनुसार जिल्हा परिषदेमार्फत राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज्य अभियान, पुणे यांचेकडे जमा करणे आवश्यक आहे.
५. यासाठी प्रचलित संगणक देयक प्रणालीमध्ये आवश्यक ते बदल करण्यात येतील.
६. देयक संगणक प्रणालीवर तयार झालेल्या देयकास मंजूरी देण्याचे अधिकार हे ग्रामसेवक/ग्रामविकास अधिकारी यांना असून मुख्य कार्यकारी अधिकारी व राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज्य अभियान, पुणे हे केवळ देयकाची रक्कम एकत्रित करण्याची (Aggregator) भूमिका पार पाडतील.
७. CSC-SPV कंपनी यांची भूमिका व जबाबदारी यासंदर्भात होणा-या करारनाम्यामध्ये नमूद केल्यानुसार असेल.
८. आपले सरकार सेवा केंद्रास ग्रामपंचायतींची जागा, ग्रामपंचायतींची इलेक्ट्रीसिटी, ग्रामपंचायतींचे इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी या सुविधा वापरण्याची मुभा असेल.
९. केंद्र शासनाच्या ई-पंचायत कार्यक्रम राबविण्यासाठी जिल्हा परिषद/ पंचायत समिती यांची जागा, इलेक्ट्रीसिटी, संगणक, प्रिंटर, स्कॅनर व इतर हार्डवेअर, इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी या सुविधा वापरण्याची मुभा असेल.
१०. या प्रकल्पाची ग्रामपंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषद स्तरावर अंमलबजावणी करण्यासाठी मार्गदर्शक सूचना -

१०.१ ग्रामसेवक/ ग्रामपंचायतींची भूमिका व जबाबदारी:

१०.१.१ या केंद्रांकरिता निश्चित करण्यात आलेली रक्कम प्रत्येक ग्रामपंचायत जिल्हा स्तरीय निधीला प्रत्येक तीन महिन्यांनी आगाऊ वर्ग करेल. ज्या ग्रामपंचायतीकडे स्वतंत्र

ASSK केंद्र आहे. त्यांची दरमहा रु.४,४५०/- + सेवा कर प्रति केंद्र जिल्हा स्तरीय निधीला वर्ग करावे व ज्या ग्रामपंचायती clusters मध्ये समाविष्ट आहेत त्यांनी त्यांच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणात रक्कम विभागून, त्याप्रमाणे रक्कम जिल्हा स्तरीय निधीला वर्ग करावी व रक्कम विभागून देण्याची कार्यवाही गट विकास अधिकारी यांनी पूर्ण करावी.

१०.१.२ संगणकीकरणाच्या उपरोक्त कार्यक्रमांमध्ये ग्रामसेवकांनी सर्व डेटा प्रमाणित करणे व त्याचा गावपातळीवरील नियोजनासाठी वापर करणे आवश्यक आहे.

१०.१.३ ग्रामपंचायतीतील आपले सरकार सेवा केंद्रात उपलब्ध करून दिलेल्या हार्डवेअरची (कॉम्प्युटर, प्रिंटर, यूपीएस, इंटरनेट, मॉडेम तसेच नॅशनल ऑप्टिकल फायबर नेटवर्कअंतर्गत मॉडेम प्राप्त झाले असल्यास) प्राथमिक देखभाल करणे, काही नादुरुस्ती झाल्यास त्याबाबत संबंधित ग्रामसेवक व CSC-SPV कंपनीच्या सहाय्य यंत्रणेस तात्काळ सूचित करणे व दुरुस्तीबाबत पाठपुरावा करणे.

१०.१.४ तसेच या प्रकल्पाशी निगडित इतर अनुषंगिक कामे करणे.

१०.१.५ आपले सरकार सेवा केंद्रामध्ये या प्रकल्पासाठी वापरण्यात येणारे संगणक व अनुषंगिक वापरासाठीच्या वीज बीलाचा भरणा करण्याची जबाबदारी संबंधित ग्रामपंचायतीची असेल.

१०.१.६ संबंधित ग्रामपंचायत कार्यालयात इंटरनेटची जोडणी उपलब्ध करून देतील.

१०.१.७ आपले सरकार सेवा केंद्रामध्ये ई-पंचायत प्रकल्प व इतर अनुषंगिक योजनांबाबतची माहिती संगणक / संकेतस्थळावर भरण्यासाठी तसेच वेळोवेळी अद्ययावत करण्यासाठी आवश्यक त्या माहितीचे संकलन / दप्तर संबंधित आपले सरकार सेवा केंद्र यांना उपलब्ध करून देऊन अद्ययावत केली किंवा कसे याबाबत तपासण्याची व प्राथमिक अहवाल घेण्याची जबाबदारी संबंधित ग्रामपंचायतीचे सरपंच व ग्रामसेवक यांची राहिल.

१०.२ गट विकास अधिकारी यांची भूमिका व जबाबदारी:

१०.२.१ या प्रकल्पांतर्गत ग्रामपंचायत स्तरावरील आपले सरकार सेवा केंद्रामध्ये ई-पंचायत प्रकल्प व इतर अनुषंगिक योजनांबाबतची माहिती संगणक / संकेतस्थळावर भरण्यासाठी तसेच वेळोवेळी अद्ययावत करण्यासाठी आवश्यक त्या माहितीचे संकलन / दप्तर संबंधित आपले सरकार सेवा केंद्राला उपलब्ध करून देऊन अद्ययावत केली किंवा कसे याबाबत तपासण्याची व प्राथमिक अहवाल घेण्याची जबाबदारी संबंधित पंचायत समितीचे गट विकास अधिकारी व विस्तार अधिकारी (पंचायत) यांची राहिल.

१०.२.२ या प्रकल्पाशी निगडीत पंचायत समिती स्तरावरील आपले सरकार सेवा केंद्रामधील कामकाज. विविध MIS, देखभाल व दुरुस्ती, ग्रामपंचायत स्तरापर्यंतचे आवश्यकतेनुसार प्रशिक्षण, हार्डवेअरची देखभाल, दुरुस्ती व कामकाजावर देखरेख इत्यादी कामे करणेबाबतची जबाबदारी संबंधित पंचायत समितीचे गट विकास अधिकारी व विस्तार अधिकारी (पंचायत) यांची राहिल.

१०.३ मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांची भूमिका व जबाबदारी:

१०.३.१ या प्रकल्पांतर्गत उपरोक्त परिच्छेद क्र.२ मध्ये नमुद ग्रामपंचायतींचे क्लस्टर्स तयार करणे व त्याचा संबंधित ग्रामसभांच्या मान्यतांसह अहवाल शासनास सादर करणे,

१०.३.२ ग्रामपंचायत स्तरावर आपले सरकार सेवा केंद्रामध्ये ई-पंचायत प्रकल्प व इतर अनुषंगिक योजनांबाबतची माहिती संगणक / संकेतस्थळावर भरण्यासाठी तसेच वेळोवेळी अद्ययावत करण्यासाठी आवश्यक त्या माहितीचे संकलन / दप्तर संबंधित आपले सरकार सेवा केंद्रास उपलब्ध करून देऊन अद्ययावत केली किंवा कसे याबाबत तपासण्याची, प्राथमिक अहवाल व पंचायत समिती स्तरावरून वेळोवेळी आढावा घेण्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत) यांची राहिल व यावर मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचे नियंत्रण राहिल.

१०.३.३ या प्रकल्पाशी निगडीत ग्रामपंचायत स्तरावरील आपले सरकार सेवा केंद्रामधील कामकाज, विविध MIS, देखभाल व दुरुस्ती, ग्रामपंचायत स्तरापर्यंतचे आवश्यकतेनुसार प्रशिक्षण, हार्डवेअरची देखभाल, दुरुस्ती व कामकाजावर देखरेख इत्यादी कामे करणेबाबतची जबाबदारी संबंधित जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत) यांची राहिल.

१०.३.४ पंचायत समिती व ग्रामपंचायत स्तरावर उपलब्ध करून दिलेल्या मनुष्यबळाच्या कामकाजावर तसेच प्रकल्प अंमलबजावणीच्या प्रगतीवर देखरेख व नियंत्रण ठेवणे याची जबाबदारी संबंधित जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत) यांची राहिल.

१०.३.५ जिल्हा परिषद, पंचायत समिती स्तरावर आवश्यक असलेले विविध MIS, वेबसाईट इत्यादी अनुषंगिक कामे, संबंधित जिल्हा परिषदेअंतर्गत असलेल्या सर्व पंचायत राज संस्थांच्या वेबसाईट, ई-मेल व इतर आज्ञावली अद्ययावत असल्याची खातरजमा करणे व त्यानुसार संबंधित क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांना अहवाल देणे याची जबाबदारी संबंधित जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत) यांची राहिल.

१०.३.६ आपले सरकार, सेवा हक्क अधिनियमाच्या कामकाजाच्या अनुषंगाने पंचायत समिती व ग्रामपंचायत स्तरावरील कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण व सहाय्य करणे याची जबाबदारी संबंधित जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत) यांची राहिल.

११. प्रकल्प संनियंत्रण

या प्रकल्पाची अंमलबजावणी ग्रामविकास विभागाच्या मार्गदर्शनानुसार करण्यात येईल व ग्रामविकास विभाग याचे त्रैमासिक पुनर्विलोकन करेल. आपले सरकार सेवा केंद्राच्या कामगिरीची संपूर्ण जबाबदारी पूर्णपणे CSC-SPV कंपनीची असेल. याबाबत काही तक्रार असल्यास संबंधितांनी CSC-SPV कंपनीकडे तक्रार दाखल करावी व CSC-SPV कंपनीने ३० दिवसांत निर्णय घ्यावा. या संदर्भात कोणतीही तक्रार वा मतभेद उदभवल्यास या बाबतचा अंतिम निर्णय ग्रामविकास विभाग मंत्रालय येथे घेण्यात येईल आणि सदर असा निर्णय ग्रामपंचायत/ आपले सरकार सेवा केंद्रावर बंधनकारक राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०११५१११३२१२९२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

**PRAVIN
DEVICHAN
D JAIN**

Digitally signed by PRAVIN DEVICHAND JAIN
DN: c=IN, st=Maharashtra,
2.5.4.20=c7f82404d3bf725fa292c76bb
1649f4e73505a8c846f3f83bdee9968a8
7f1d6c, postalCode=400001,
street=MANTRALAYA,MUMBAI, ou=NA,
o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA,
cn=PRAVIN DEVICHAND JAIN
Date: 2021.01.19 15:06:14 +05'30'

(प्रविण देविचंद जैन)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव
४. मा.सभापती विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव
५. मा.अध्यक्ष विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन मुंबई
६. मा.विरोधी पक्षनेते विधानपरिषद/विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन मुंबई
७. सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधानभवन मुंबई
८. शासनाचे मुख्य सचिव
९. प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन मुंबई
१०. सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक
११. मंत्रालयीन सर्व विभाग
१२. सर्व विभागीय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य
१३. सर्व सह सचिव/उप सचिव ग्राम विकास विभाग
१४. सर्व जिल्हाधिकारी
१५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१६. राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे
१७. उप आयुक्त, (विकास), विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय, सर्व
१८. अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी/उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१९. मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
२०. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती (सर्व)
२१. ग्रामसेवक/ग्रामविकास अधिकारी, ग्रामपंचायत (सर्व)
२२. सर्व कार्यासने, ग्रामविकास विभाग, बांधकाम भवन, मुंबई
२३. मुख्य कार्यकारी अधिकारी CSC, e-Governance India Ltd. इलेक्ट्रॉनिक निवेदन, तिसरा मजला, DeITY, ६ सीजीओ कॉम्पलेक्स, लोधी रोड, नवी दिल्ली-११०००३

२४. निवडनस्ती (आपले सरकार कक्ष)

प्रत माहितीसाठी,

१. मा.मंत्री (ग्रामविकास), यांचे खाजगी सचिव
२. मा.राज्यमंत्री (ग्रामविकास), यांचे खाजगी सचिव
३. मा.अप्पर मुख्य सचिव (ग्रामविकास विभाग) यांचे स्वीय सहायक

शासन निर्णय क्र संग्राम-२०१५/प्र. क्र.९३/संग्राम कक्ष, दि. १४ जानेवारी, २०२१ सोबतचे
परिशिष्ट अ

राज्यातील ग्रामपंचायतीमध्ये सुरु करण्यात आलेल्या आपले सरकार सेवा केंद्रातून देण्यात येणाऱ्या सेवा

अ) ग्रामपंचायतीच्या प्रशासनाचे संगणकीकरण G२G सेवा

१) ग्रामपंचायतीच्या लेखा संहिता २०११ मधील दैनंदिन कामकाजाचे १ ते ३३ नमूने संगणकीकृत करणे

२) ई पंचायत कार्यक्रमांतर्गत केंद्र शासनाच्या पंचायत राज मंत्रालयाने NIC मार्फत विक्रीत केलल्या खाली नमूद केलल्या eGramSwaraj आज्ञावलीमध्ये माहिती भरणे.

१. नॅशनल पंचायत डिरेक्टरी/लोकल गर्व्हन्मेट डिरेक्टरी

२. नॅशनल पंचायत प्रोफाईलर/एरिया प्रोफाइलर

३. प्लॅन प्लस

४. प्रियासॉफ्ट

५. अॅक्शन सॉफ्ट

६. अॅसेट डिरेक्टरी

७. सर्विस प्लस

८. ट्रेनिंग मॅनेजमेंट

९. सोशल ऑडिट व मिटिंग मॅनेजमेंट

१०. नॅशनल पंचायत पोर्टल

११. बेसिक GIS प्रणाली

ब) G २ C सेवा

(i) ग्रामपंचायतीद्वारा देण्यात येणारे खाली नमूद करण्यात आलेले दाखले / प्रमाणपत्र संगणकीकृत करणे व वितरीत करणे.

१. जन्मनोंदणी व प्रमाणपत्र

२. मृत्युची नोंदणी व प्रमाणपत्र

३. रहिवासाचा दाखला व प्रमाणपत्र

४. विवाहाचा दाखला

५. नोकरी व्यवसायासाठी नाहरकत प्रमाणपत्र

६. मालमत्ता आकारणी प्रमाणपत्र

७. मालमत्ता फेरफार प्रमाणपत्र/प्रत

८. नादेय प्रमाणपत्र
९. बेरोजगार प्रमाणपत्र
१०. वीजेच्या जोडणीसाठी नाहरकत प्रमाणपत्र
११. कोणत्याही योजनेचा फायदा घेतला नसल्याचे प्रमाणपत्र
१२. शौचालय दाखला
१३. जॉब कार्ड
१४. बांधकामासाठी अनुमती प्रमाणपत्र
१५. नळजोडणीसाठी अनुमती प्रमाणपत्र
१६. चारीत्र्याचा दाखला
१७. निराधारयोजनेसाठी वयाचा दाखला
१८. दारिद्र्य रेषेखालील प्रमाणपत्र
१९. हयातीचा दाखला

- (ii) शासन निर्णय, ग्रामविकास विभाग क्र.आसक-२०१७/प्र.क्र.९९/आपले सरकार कक्ष, दि.२४ जानेवारी, २०१८ मध्ये नमूद केलेल्या महाऑनलाईनच्या आपले सरकार पोर्टलवरील ४०० पेक्षा अधिक सेवा तसेच राज्य शासनाच्या विविध विभागाकडून मागणी झाल्यास ग्रामविकास विभागाकडून निश्चित केलेल्या मोबदल्यानुसार इतर डेटा एन्ट्रीची कामे

- क) ग्रामपंचायतीशी संबंधित नसलेल्या व लोकांसाठी उपयोगी इतर सेवा (B२C)
उदा. रेल्वे, बस आरक्षण, डीटीएच रिचार्ज, बँकिंग सेवा, आर्थिक समोवशन, ई-कॉमर्स, पॅनकार्ड, आधार नोंदणी, विमा हप्ते भरणे, पासपोर्ट, वीज बील भरणे, पोस्ट विभागाच्या सेवा इ. सर्व बाबी आपले सरकार सेवा केंद्राद्वारे राबविण्यात येतील.

राज्यातील ग्रामपंचायतींमधील आपले सरकार
सेवा केंद्रातील केंद्र चालकांच्या कामाच्या
मोबदल्या संदर्भात मार्गदर्शक सूचना.

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संग्राम-२०१५/प्र. क्र.९३/संग्राम कक्ष
बांधकाम भवन, २५, मझबान पथ.
फोर्ट, मुंबई-४००००९
तारीख: १४ जानेवारी, २०२१

वाचा :-

१. शासन निर्णय, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग क्रमांक: व्हीपीएम-२०११/प्र.क्र.६/पं.रा.३, दि.२६ एप्रिल, २०११.
२. शासन निर्णय, ग्रामविकास विभाग क्रमांक:संग्राम-२०१५/प्र.क्र.९३/संग्राम कक्ष, दि.११ ऑगस्ट, २०१६.
३. शासन परिपत्रक, ग्रामविकास विभाग क्रमांक: आसक-२०१७/प्र.क्र.३२ /आपले सरकार कक्ष, दि.१९ जानेवारी, २०१९
४. शासन निर्णय, ग्रामविकास विभाग क्रमांक: पंविआ-२०२०/प्र.क.५९ /वित्त-४, दि.२६ जून, २०२०
५. शासन निर्णय, ग्रामविकास विभाग क्रमांक: पंविआ-२०२०/प्र.क.५८/ वित्त-४, दि.२९ जून, २०२०
६. राज्यातील ग्रामपंचायतीमध्ये “आपले सरकार सेवा केंद्र (ASSK) उभारणी व अंमलबजावणीबाबत मार्गदर्शक सूचनांबाबतचा शासन निर्णय, ग्रामविकास विभाग क्रमांक: संग्राम-२०१५/प्र.क्र.९३/संग्राम कक्ष, दि.१४ जानेवारी, २०२१

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार पंचायतीराज संस्थांच्या कारभारामध्ये ई-पंचायत प्रकल्पांतर्गत अभिप्रेत असलेली एकसुत्रता व पारदर्शकता आणणे, नागरिकांना विविध प्रशासकीय विभागांतर्गत आवश्यक असलेले सेवा दाखले त्यांच्या रहिवासी क्षेत्रात कालबद्ध स्वरूपात मिळणे, तसेच इतर व्यावसायिक सेवा, बँकींग सेवा (सर्व G२C व B२C सेवा) ग्रामीण जनतेला एकाच केंद्रावर मिळाव्या या हेतूने शासन निर्णय दि. ११ ऑगस्ट, २०१६ अन्वये राज्यातील ग्रामपंचायतीमध्ये आपले सरकार सेवा केंद्र (ASSK) स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात आली असून शासन निर्णय दि.१४ जानेवारी, २०२१ अन्वये सदर प्रकल्प राबविण्यासाठी CSC, e-Governance India Ltd. ज्याला CSC-SPV (Common Services Centres-Special Purpose Vehicle) असे

संबोधन्यात येते, या केंद्रशासनाद्वारे प्रेरित कंपनीची करण्यात आलेली नियुक्ती पुढे चालू ठेवण्यास केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार मान्यता देण्यात आली आहे.

सदरहू आपले सरकार सेवा केंद्र प्रकल्पातील केंद्र चालकांना देण्यात येणाऱ्या मोबदल्याच्या रकमेत वाढ करण्याची बाब तसेच इतर मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

१. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम १९६१ च्या कलम २६१ नुसार व महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम १९५८ च्या कलम १५३ (अ) व (ब) नुसार राज्यशासनास पंचायत राज संस्थांना विकास योजनांसाठी मार्गदर्शन करण्याच्या अधिकारानुसार, तसेच केंद्र शासनांच्या मार्गदर्शक सूचनांच्या अनुषंगाने राज्यातील ग्रामपंचायतींमध्ये केंद्र शासनाचा ई-पंचायत प्रकल्प (११ NIC आज्ञावली), ग्रामपंचायत लेखासंहिता २०११ चे १ ते ३३ रजिस्टर डिजिटাইज्ड व ऑनलाईन करणे, ग्रामपंचायतींद्वारे दिल्या जाणाऱ्या सेवा ऑनलाईन करणे इ. कामकाज करण्यासाठी सुरु करण्यात आलेल्या आपले सरकार सेवा केंद्रांमधून CSC, e-Governance India Ltd. ज्याला CSC-SPV (Common Services Centres-Special Purpose Vehicle) असे संबोधल्यात येते, या केंद्रशासनाद्वारे प्रेरित कंपनीकडून नियुक्त करण्यात आलेल्या तसेच भविष्यात नियुक्त करण्यात येणाऱ्या केंद्र चालकांना, संदर्भाधीन शासन निर्णय दि १४ जानेवारी, २०२१ मधील परिशिष्ट अ मध्ये नमूद केलेल्या G२G सेवा तसेच ग्रामपंचायत स्तरावरील G२C सेवा देण्यासाठी त्यांनी केलेल्या कामाच्या प्रमाणात जास्तीत जास्त रु.७०००/- इतकी प्रति माह मोबदल्याची रक्कम संबंधित ग्रामपंचायतींनी त्यांच्या स्वनिधीतून प्रचलित देयक संगणक प्रणालीनुसार जिल्हा परिषदेमार्फत राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज्य अभियान, पुणे यांचेकडे जमा करणे आवश्यक आहे.
२. प्रचलित देयक संगणक प्रणालीमध्ये केंद्र चालकांनी केलेले काम, संबंधित ग्रामसेवक/ग्रामविकास अधिकारी यांनी प्रमाणित केल्यानंतर सदरहू कामाच्या प्रमाणात केंद्र चालकाच्या मोबदल्याचे दरमहा स्वतंत्रपणे देयक तयार होईल. सदर देयक मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद यांचेमार्फत, देयक संगणक प्रणालीवर प्राप्त झाल्यानंतर राज्य प्रकल्प संचालक हे देयकाची एकत्रित रक्कम CSC-SPV यांना अदा करतील.
३. यासाठी प्रचलित देयक संगणक प्रणालीमध्ये आवश्यक ते बदल करण्यात येतील.
४. देयक संगणक प्रणालीवर तयार झालेल्या देयकास मंजूरी देण्याचे अधिकार हे ग्रामसेवक/ग्रामविकास अधिकारी यांना असून मुख्य कार्यकारी अधिकारी व राज्य प्रकल्प

संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज्य अभियान, पुणे हे केवळ देयकाची रक्कम एकत्रित करण्याची (Aggregator) भूमिका पार पाडतील.

५. उपरोक्त मोबदल्याची रक्कम अदा करण्यासाठी CSC, e-Governance India Ltd. यांचेसमवेत स्वतंत्रपणे करारनामा करण्यात येईल.
६. आपले सरकार सेवा केंद्रातील केंद्र चालक हे स्वतंत्र उद्योजक (Village Level Entrepreneur-VLE) असल्याने उपरोक्त रु.७०००/- (जास्तीत जास्त) व्यतिरिक्त सदर्भाधीन शासन निर्णय दि. १४ जानेवारी, २०२१ मधील परिशिष्ट अ मध्ये नमूद केलेल्या इतर G२C आणि B२C सेवांसाठी शासनाने वेळोवेळी निश्चित केलेला मोबदला घेण्यास ते पात्र असतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०११५१११३२४२३२० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

**PRAVIN
DEVICHAN
D JAIN**

Digitally signed by PRAVIN
DEVICHAND JAIN
DN: c=IN, st=Maharashtra,
2.5.4.20=c7f82404d3bf725fa292c76bb
1649f4e73505a8c846f3f83bdee9968a8
7f1d6c, postalCode=400001,
street=MANTRALAYA,MUMBAI,
ou=NA, o=GOVERNMENT OF
MAHARASHTRA, cn=PRAVIN
DEVICHAND JAIN
Date: 2021.01.19 15:08:10 +05'30'

(प्रविण देविचंद जैन)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव
४. मा.सभापती विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव
५. मा.अध्यक्ष विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन मुंबई
६. मा.विरोधी पक्षनेते विधानपरिषद/विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन मुंबई
७. सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधानभवन मुंबई
८. शासनाचे मुख्य सचिव
९. प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन मुंबई
१०. सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक
११. मंत्रालयीन सर्व विभाग
१२. सर्व विभागीय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य

१३. सर्व सह सचिव/उप सचिव ग्राम विकास विभाग
१४. सर्व जिल्हाधिकारी
१५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१६. राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे
१७. उप आयुक्त, (विकास), विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय, सर्व
१८. अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी/उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१९. मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
२०. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती (सर्व)
२१. ग्रामसेवक/ग्रामविकास अधिकारी, ग्रामपंचायत (सर्व)
२२. सर्व कार्यासने, ग्रामविकास विभाग, बांधकाम भवन, मुंबई
२३. मुख्य कार्यकारी अधिकारी CSC, e-Governance India Ltd. इलेक्ट्रॉनिक निवेदन, तिसरा मजला, DeITY, ६ सीजीओ कॉम्प्लेक्स, लोधी रोड, नवी दिल्ली-११०००३
२४. निवडनस्ती (आपले सरकार कक्ष)

प्रत माहितीसाठी,

१. मा.मंत्री (ग्रामविकास), यांचे खाजगी सचिव
२. मा.राज्यमंत्री (ग्रामविकास), यांचे खाजगी सचिव
३. मा.अप्पर मुख्य सचिव (ग्रामविकास विभाग) यांचे स्वीय सहायक